

MUTRIKUKO HERRI ALDIZKARIXA

2003ko otsaila
15 zenb.

KALAPUTXI

ARTISAUTZA
OFIZIO
BILAKATUZ

BASURDE
EHIZAN

GALIPOTA
BERRIZ ERE

GOIXARRI
AMERIKETATIK BUELTAN
TXAPELDUN

OPEL

Txirritxa Autoak

**HIL HONETAKO
ESKAINTZA**

Berritxuko tailerra

ZABAL-ZABALIK

goizeko 7etatik iluntzeko 8ak arte
lotarako bakarrik ixten dugu

AMAITU DIRA ORDUTEGI ARAZOAK!

Helbideak: Gardotza Pol. Ind., z/g
Mijoa Pol. Ind., z/g

48710 BERRIATUA
20830 MUTRIKU

Tel. 94 683 26 00
Tel. 943 60 41 28

mutrikuko tabernariak

FRONTOI TABERNA
BADI BODEGOIA
GALDONA

TXOKO ● AHORBA

LORETXU ● ESPARBELA ● TIRA-BIRA ● ATILATXO ● ARANZUBI ● ZUBIARAM

KAI JATETXEA ● BATZOKI ● BARE-BARE ● AMETZA ● SAN JUAN JATETXEA

JARRI-TOKI JATETXEA ● BAR PUERTO TABERNA ● KOFRADI ZAHAR ● ZUBIXA

KARDALA
MIJOA JATETXEA
ZELAIETA JATETXEA
KALBAIXO JATETXEA
GOITIKBEHERA

Kalaputxi hilabetekaria

Argitaratzailea:

Karenka komunikazio elkarte
Erdiko kale, 4 behe
20830 MUTRIKU

Telefonoa: 943 60 34 68

e-maila: kalaputxi@topagunea.com

Laguntzailea: Mutrikuko udala

Tirada: 1.900 ale

Lege Gordailua: SS-787/01

ISSN: 1579-4792

Inprimategia: GERTU. Oñati.

Banaketa: Mutrikuko Institutuko azken mai-lako ikasleak

Mutrikuko
udala

Gipuzkoako
Foru Aldundia

Eusko
Jaurlaritza

Aldizkari honek erakunde hauen dirulaguntza jasotzen du euskara bultzatzearren

Kalaputxi ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen eta iritzien erantzunkizunik.

Eskerrak ematen dizkizue aldizkari hau kaleratzea posible egin duzuen guztioi

a u r k i b i d e a

Informaziua	4
Zeuk esan	5
Puri-purixan	6
Bi hitzetan	9
Komikia	10
Auzoz auzo	12
Lan giruan	14
Karenka	16
Kultura	18
Kale inkestia	19
Gazterixa	20
Euskeria	22
Jolasen txokua	23
Zorion agurrak - Olgatzen	24
Argazki zaharrak	25
Agenda	26

BIDALKETA ESKATZEN DUENA

KALAPUTXI JASOKO DUENA

Izen-abizenak: Izen-abizenak:.....

Helbidea: Helbidea:.....

Posta kodea:..... Herria: Posta kodea: Herria:

Telefonoa: Herrialdea:.....

2003 urterako tarifak: Estatura: 15 euro Europara: 30 euro Beste herrialdeetara: 50 euro
Dagokion diru-kopurua beheko kontu korrentean sartu **zeure izenean** eta txartel honekin batera utzi gure buzoian.
KUTXA k/k zenb.: 2101 0056 01 0123564866

INTERESEKO TELEFONOAK

OSASUNA

Anbulategia (Osakidetza)	943 60 43 00
DYA Mutriku	943 60 33 17
DYA zentrala	943 46 46 22
Mendaroko ospitala	943 03 28 00
Odol emaleen taldea	943 60 39 30
Javier Otxagabia botika	943 19 50 26
Lon Apraiz botika	943 60 32 50

ADMINISTRATIO BULEGOAK

Udaltzaingua	943 60 70 48
Udaletxea	943 60 32 44
Turismo bulegoa	943 60 33 78
Posta zerbitzua	943 60 30 44
Bake epaitegia	943 60 32 44

IKASKUNTZA-IRAKASKUNTZA

Goizeko Izarra ikastola	943 60 36 75
San Miguel ikastetxea	943 60 31 95
Mutrikuko Institutua	943 60 36 27
Udal euskaltegia	943 60 30 94
KZgunea	943 60 46 04

GIZARTE ONGIZATEA

Gizarte Ongizate zerbitzua	943 19 50 81
Anai Arte jubilatuen egoitza	943 60 34 10
Mikel Deuna zaharren egoitza	943 60 38 71

ZEBITUAK

Taxi geltokia	943 60 35 11
Pesa	900 10 12 10
Eusko Trenbideak	902 54 32 10
Loiuko aireportua	905 50 50 05
Hondarriako aireportua	943 19 23 47

BESTE BATZUK

Liburutegia	943 60 41 82
Kiroldegia	943 60 31 75

Autobusak 2003ko ekainaren 30era arteko ordutegiak

MUTRIKU – DONOSTIA – MUTRIKU

Mutrikutik	Astegunak	7:00 / 8:20 (1) / 10:00 / 13:30 / 18:30 (1) / 19:30 (2)
	(1) astelehenetik barixakura (2) zapatuetan	
	Jai egunak	10:00 / 16:00 / 19:30
Donostiatik	Astegunak	8:00 / 11:30 / 13:00 (1) / 14:30 (1) / 17:30 / 20:30
	Jai egunak	11:30 / 20:30

MUTRIKU – BILBO – MUTRIKU

Mutrikutik	Astegunak	7:20 / 8:20 / 14:20 / 17:20
	Jai egunak	8:20 / 14:20 / 19:20
Bilbotik	Astegunak	9:00 (1) / 10:30 (2) / 12:30 / 17:30 / 19:30
	1) astelehenetik barixakura 2) zapatuetan	
	Jai egunak	10:30 / 17:30 / 19:30 / 22:00

MUTRIKU – MENDARO – MUTRIKU

Mutrikutik	Astegunak	8:05 / 9:45 / 11:45 / 13:25
Mendarotik	Astegunak	9:20 / 11:20 / 13:00

Trenak

DEBA – DONOSTIA – DEBA

Debatik	6:44-7:44-...-21:44
Donostiatik	5:47-6:47-...-20:47
Jai egunetan	8:44etan hasiko dira

DEBA – BILBO – DEBA

Debatik	6:43 -7:43 -...-20:43
Bilbotik	6:00 -7:00 -...-20:00
Jai egunetan	8:43etan hasiko dira

DEBA – EIBAR – DEBA

Debatik	6:43 / 7:43 / ... / 21:43	Jai egunetan, 8:43etan hasiko da
Eibartik	6:13 / 7:13 / ... / 21:13	Jai egunetan, 8:13etan hasiko da

Zaintzako Botikak (Mutriku – Deba)

MARTXOA

17tik 23ra	Javier Otxagabia
24tik 30era	Portillo (zapatu goizean, Lon Apraiz)

APIRILA

1tik 2ra	Portillo
3tik 9ra	Lon Apraiz
10etik 16ra	Barrera (zapatu goizean, Javier Otxagabia)
17tik 23ra	Javier Otxagabia
24tik 30ra	Portillo (zapatu goizean, Lon Apraiz)

MUTRIKU BIZIRIK KOLEKTIBOARI ERANTZUNA

2002ko abenduaren 13an, Santakarra Bizirik eta Mutrikuko Gazteak Martxan taldeekin batera izandako batzarrean, "jarraipenerako komissioa"n parte hartzeko eskaintza egin zitzaigun. Komissio horren egitekoa obren jarraipena egitea da eta, proposamen ofiziala oinarri hartuta, ingurugiroarekin lotutako hobekuntza puntualak egitea. Hori horrela, ondokoa agertu nahi dugu:

- Babes moila eta porturako sarrera egokirako zenbait azpiegitura eraiki behar direla uste dugu.

- Azken hamarkadetan lehen sektorean tamalez ikusi dugun beheranzko joerak portu berria egitea zalantzan ipintzera bultzatzen du, gure ustez.

- Ulertzen dugu mariñelak, Kofradia, Udala... kezkatuta egotea lehen sektore honen geroaz, eta bat gatz beraiekin (baina ez beren irizpideekin) bultzada eman beharrean eta desioan. Esfortzu horrekin bat egingo dugu geuk ere ingurugiroarekiko erasorik ez badakar.

- Turismoaren sektorea goraka joateak sektore honen aldeko "sentsibilidatedun" apustua dakar.

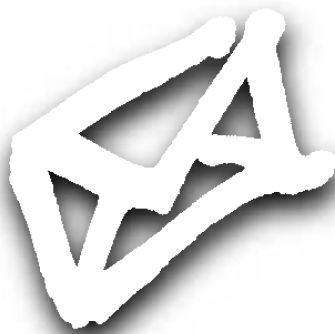
- **HOBETU LEIKE taldea**, PORTU BERRIAREN PROIEKTU OFIZIALAREN inguruan:

a) **Babes moilaren eraikuntzaren ALDE dago**, baldin eta ez Mollaberri, ez Danborra, ez egungo Pistina ezta haitzak ere ikutzen az bada. Horretarako, Burumendiko zabaleratik tunela egitea eta Babes Dikea 2. eta 3. plaien artetik egitea proposatzen dugu, Ekialderantz. Proposamen hori egiteko arrazoiak:

- Inguru hori EKOSISTEMA izatea.
- Herriarrek inguru hori beti erabili izana sozializatzeko, denborapasarako, aisialdirako eta naturarekiko harremana, ezagutza, ulerkuntza eta maitasuna lantzeko.
- Estetikaren eta edertasunaren ikuspegitik inguru paregabea izatea.
- Horren guztiaren lagun, ingurune ikutu gabea izatea, manipulatu gabea (oraintsu arte).
- Herriaren jabegokoa eta erabilerakoa izatea, printzipioz nahikoa arrazoi herritarren sektore batek, "legitimitate"aren izenean, bere nahien arabera egiteko eta desegiteko.

b) **EZ dago portuaren proiektu ofizialaren arabera eraikuntzaren alde.**

- Lehen sektoreak azken hamarkadetan erakutsitako beheranzko joeraren kontra doalako.
- Desorekan oinarritzen den proiektua delako: Adierazle guztien arabera etorkizun txikiko sektore baten aldeko laguntza nagusitzen delako, beste sektore guztiak ahaztuta.
- Ez zailako lotzen Garapen Jasangarriaren parametroi.
- MERKATARITZA-PORTUA izatea nahi delako. Guztiz salatzea da hau gainera, inongo

Orri hau beti egongo da zabalik zezer esateko daukazuen mutrikuar guztiontzat. Artikuluak izenpetuta ekarri beharko dira, nahiz izanez gero, gaitzizena erabil daiteke aldizkariari nor den adierazita.

Gogoratu gutun guztiek agertu behar dutela nork idatzita datozen, nahiz eta ezizenez, inizialez edo bestela sinatuta argitaratu. Ez da argitaratuko norena den agertzen ez duen gutunik.

Utzi esateko duzuna Erdiko kale, 4 - beheko buzoian edo kalaputxi@topagunea.com helbidean.

txostenetan agertu gabe hitzez onartu duelako Amanek berak eta zuen plataformako norbaitek (komeni denean baino ez). Oso zaila baita Europako itsas-politika ikusita honelako inbertsioa justifikatzea.

c) **Gaurko portuaren garapenaren ALDE, ekosistemarekiko eta ingurugiroarekiko errespetua izanda eta "sostenibilitate" irizpideei kasu eginez.**

Hortaz, "Mutriku Bizirik" kolektiboari adierazi nahi diogu HOBETU LEIKEk babes moilaren eraikuntzan eta gaurko portuaren garapenean lagunduko duela, sostenibilitate-irizpideak kontuan hartuta eta ingurugiroarekiko errespetu osoa izanda; horrela ez bada, kontrako jarrera hartuko du. Arrantzaleen, kirol-portuaren erabiltzaileen eta bestelako erabiltzaileen alde egin nahi dugu lan, herritar guztien onerako.

Azaldutako kontestutik kanpo, uste dugu ez dugula tokirik aipatutako "jarraipen komissioa"n.

Bukatzeko galdera bat: Mutrikuko 1. plaiko sarreran, E.J.ren Portuen Zuzendaritzak, Samikollatik Burumendirako errepide berriaren eraikuntzaren berri ematen duen kartel bat jarrita dauka, epea "5 meses" dioena. "5 meses" horiek noiztik kontatu behar dira, obra hasi zen "18 de julio" egunetik edo pasa den Urtarrila inguruan kartela jarri zuten egunetik?

Erantzuna eta argibideak mesedez, dagokionak publiko egin ditzala.

Agur bero bat.

HOBETU LEIKE taldea.

HILERRIKO KONTUAK

Aspaldian gure herriko hilerria ez dago bere onenean, nahiko zikin eta narras baitago. Santu guztien egunean garbi eta txukun ikusten dugu hara hurbiltzen garen guztiok, baina egia esanda ez du errealitatea isladatzen. Egutero nahiz sarritan bertaraten garenok badakigu nola egoten den urteko gainontzeko egunetan.

Azkenean jarri da faltan zegoen kontenedorea, baina noizean behin baino gehiagotan husten ez bada, berdinetan geratzen gara.

Beste kontu batzuk ere geratzen dira zintzilik, baina hobeto poliki-poliki joatea salatzen.

Bisitari bat

gutunak

BERRIZ ERE GALIPOTA...

Urtarrilean egin zen lehen bilera bolondresekin egoeraren berri eman eta lanaren antolaketa nontik norakoak argitzeko. Otsailaren 8an bigarren bilera egin zen, oraingotan herri osoa zegoen gonbidatua, ahalik eta informazio zabalena eskaini eta kezkak argitzeko.

Aurreko alean administrazioaren antolaketa nola zegoen azaldu bagenuen ere, oraingotan langileen testigantzak jaso nahi izan ditugu, badakigulako herrian kezka haundia dagoela.

Aipatu beharra dago Gipuzkoa mailan, Mutriku eta Donostiako udaletxeek bakarrik kontratatatu dituztela INEMen bitartez langabetuak garbiketa lanak egiteko. Gure kasuan 3 langabetu hartu dira, Mutrikuri zegokion kopurua horixe zelako.

hala ere azpimarratzekoa da langileen erantzun ezin hobearen diosku Sanemarreko enkargatua den Yolanda Egurbidek.

Hondartzetako garbiketen inguruan, Saturraran eta batez ere Ondarbeltzeko egoera ezin aipatu gabe utzi. Langile guztiak bat datoz, udaletxetik ere hainbat salaketa egin dira Foru Aldundira, hondartza honen egoera negargarria dela eta. Zabortege bilakatu den hondartza, ibaiak eta itsasoak ekartzen duen tonaka zakarrez bete.

Hau gutxi balitz, **haitzetako egoera** oso kezkarria da. Zer gertatzen da hemen? Itsasoan salabardoarekin kalara batetan jasoko litzatekeen kantitatea nahikoa dela ehun haitz zikintzeko, olatuen joan etorrien indarrarekin dena zati txikitan txipristinduta zabaltzen baita. – *Hau oso gaitza da garbitzen, pelikula mehe-mehea geratzen delako haitzaren gainean eta espataularekin arraskatu arren (egiten den modura) ez da lortzen garbitzea*. Irtenbide zaila ikusten dute eta ez dakite arazoari nola aurre egin. Dena den, haitzak garbitzeko jende gehiago sartzearen aldeko ez dira. Zergatik? – *jendearen joan etorriarekin galipota zabalduko litzatekeelako. Nahiz eta kontu haundiarekin ilaran joan, aurrekoak zapaltzen duen lekuan zapalduz, nahikoa da garbantzua baten tamainako galipota orbana oinetakoan hartzea pausu bakoitzean haitz ezberdinak zikintzen joateko*. **GARBITZEA GARRANTZITSUA DA BAINA EZ ZIKINTZEA GARBITZEA BEZAIN GARRANTZITSUA!**– dio Josebak.

Egoera kezkarria den arren jakin badakite, haitzetan hondartzetan adina galipota sartu izan balitz egoera gaur egun baino okerragoa izango litzatekeela. Diotenez, haitzen garbiketen inguruan iritzi zientifiko kontrajarriak daude, batzuk haitzak ez arraskatzearen aldekoak dira eta besteak presiodun mangerak erabiltzearen aldekoak; azken hau lan astuna eta geldoa omen da.

–*Edozein herritarrek haitzak ikusiko baltu benetan hunkituta aterako litzateke, dena belztuta baitago; baina ez daude momentuz garbitzeko moduan. Garbitzen dena baino gehiago edo sakonago garbitzeko ez du merezi, gaur garbitu eta bihar zikintzeko arriskua baitago. Itsasoak bere kabuz garbituko duelako ustea dago*. Horregatik hemengo langileek, duela hilabete, galipota agertu den gune batzuk markatu eta data jarri zien jarraipena egiteko. Gune batzuetan olatuak indar jotzen du eta beste batzuetan indar gutxiagorekin, honela itsasoak garbitzen duen ala ez eta horretara

Dena dela herritarren ahotan egon den galderetako bat hau izan da: **zergatik ez zaie bolondresei deitzen garbiketa lanetarako?** *Dauden langileak baino gehiagoren beharrik ikusi ez delako momentuz. Ia egunero eguerdi alderako lanak bukatuta ditugu eta materiala aldetik oso ondo hornituta gaude* -esan digu Joseba Aramaiok. – *Arazoa portuko garbiketekin izan da, koordinazio arazoak medio edo arduradunen kolaborazio faltagatik garbiketarik ez denez egin, azkenean udalak (betiere SOS Deiaken baimenarekin) esku hartu behar izan du nahiz eta gure konpetentzia ez izan, gure ingurua delako eta txukun edukitzeko ardura dugulako*.

Hauek Sanemar enpresako langileekin elkarlanean dihardute (enpresa honek 34 langile gehiago kontratatatu ditu galipotaren garbiketarako Gipuzkoa mailan). Gehien sartu izan den egunetan (3 egunetan 24 tona), mendiak garbitzen ibiltzen diren (administrazioaren menpeko) langile talde baten laguntasuna ere izan dute. Lan taldea jende gazte, indartsu eta gogotsuak osatu du eta ezin hobeto moldatu dira. Hala ere, hauen lana itsasoaren menpe dago: ordute-

giak mareen arabera aldatzen zaizkie eta goitik ze eguraldi egiten duen begiratu ere egin gabe lanean jarduten dute nahiz euri nahiz txingor – *oso neketsua izan da baina*

“Garbiketa lanak itsasoaren menpe daude”

•

“Galipota tanta bat zapalduta han daramazu zikina edonora”

•

“Harrigarria da zenbat txori ikusten dan hilda itsasuan”

•

“Arrainari galipota aurkitzen bazako, akabo!”

rako zenbat denbora beharko lukeen jakin nahi da.

Zergatik itxi dira hondartzak? Erantzuna logikoa eta sinplea da: konturatu gabe galipota oinetako azpian herrira zabal-tzen dugulako eta gune garbiak ez zikin-tzea, zikinak garbitzea bezain garrantzitsua delako. Adibide gisa, otsailaren hasieran Goiko plazan galipota agertu zen!!

- Hesiak jarri diren arren jendeak ez ditu errespetatzen eta txakur, kotxe eta guzti aurrera eta atzera ibiltzen dira. Horregatik oraingoan balla altuagoak ipini dira pistina parean, olatuek bertaraino ekartzen dutelako galipota txipristinak. Hau honela dagoen bitartean itxita jarraituko duenez jendeari mesedez eta denon onerako errespetatzea eskatzen zaio-.

GALIPOTA ITSASOAN

Prestige petroliountzia hondoratu eta denbora laburrean Eusko Jaurlaritzak "brigada de txoke" prestatzen hasi zen eta, jakina, ezin hori antolatu arrantzaleak aintzat hartu gabe. Deiari erantzunez, euskal kostako itsasontziak Jaurlaritzaren esanetara geratu ziren eta gabon aurreko bi asteetan flota erdia hara eta hona ibili zen galipota bila eta gehiago etor zitekeenerako prestatzen. Gaur egun, bajurako flota osoak dihardu galipota kostaldera iritsi aurretik itsasoan jasotzen. Egunean 12 tona batzuk 25 beste batzuk, arrantza ederrak egiten dihardute.

Egiten diharduten lanaren truke, Gobernuak diru-saria ematen die arrantzale eta armadoreei, baina Getariatik dabilen arrantzale batek esan digunez "guk soldatia arraiña harrapatuta irabazi nahiko genduke, ez modu honta". Urduritasuna ere nabari zaie negu aldeko paroa lagata berdelaren kostera

hasteko zain dauden mariñelei, izan ere, beraiek galipotetan diharduten bitartean, beste ontzi batzuk arrantzan ari izan dira, arrantza onak eta prezio hobeak eginda gainera. "Egun-beran dabilten littoraleko arrasterruak ez dia geratu eta horrek handik eta hemendik kaltia ekarriko digu, seguru, prezia merketuta o arrain txarra harrapatuta..."

Hil honen 11n eta 12an batzarra egin zuten Eusko Jaurlaritzako, Federazioko eta Kofradietako ordezkariak berdeleta eta antxo- eta kosteraren aurrean zer nolako jarrera hartu erabakitzeko. Berdeletan hasita edo hastear egon beharko lukeen Krexenek esan digunez, "egokixena paro biologikua eitxia izango litzake, baiña hortako diru asko ipini bihar da mahai gaiñian, mañelentzat sasoi honek urte erdiko balixua daka ta". Gainera, galipotak arrainengan izan dezakeen eraginaren ondorio larriak hor daude "harrapatzen dan arraiñari galipotaren arrastorik ateratzen bazako, akabo kanpaiña!". Hilaren 14an, euskal kosta osoan martxoaren 15era arte paro biologikoa egitea erabaki zen. Ikusteko dago geroak zer ekarriko digun.

Ez dakigu galipota gehiago ala gutxiago etorriko den, ez dakigu berdeletara aterako diren, baina argi dago gure kosta belztu ez dadin, horrek herri osoarentzat ekarriko lituzkeen kalte guztiengatik, biziki eskertu behar dugula arrantzaleen lan isil, gogor eta borondatezko hori.

IBARPLAS

**Zure neurrirako leihoak,
kalitatez jarritako eta bukatutakoak!**

Pol. Ind. Itziar-Tel.: 943 199 226 - Fax: 943 199 196
Web orrialdea: www.ibarplas.euskalnet.net
E-maila: ibarplas@ibarplas.euskalnet.net
20829 ITZIAR (Gipuzkoa)

MAMUAK DANTZAN GURE HERRIAN

Urteak ez dira alperrik pasatzen baina sentimenduek gure barrenean diraute.

Gerra zibila historia da dagoeneko, ahaztu ezin dugun historia. Diktadurapean lau hamarkada luze igaro ondoren, Franco duela 27 urte hil zen. Lehenengo hauteskunde demokratikoak duela 22 urte egin eta haren ondorioz udal demokratikoak eratu ziren.

Estatu espainiarreko Kongresoak 2002ko azaroaren 20an kondenatu zuen Francoren diktadura, bazen garaia. Baina Mutriku inork ez zekiena eta Xabier Basterretxea Burgañaren lanari esker jakin ahal izan duguna, bateri baino gehiago aho zabalik uzteko moduko berria izan da:

- 1937ko martxoaren 1ean Mutrikuko Udalak *Moscardó Generala* Herriko Semetzat hartu zuela.

- S.E. el Generalísimo Don Francisco Franco y Bahamonde Hiriko Ohorezko Alkate izendatu eta Hiriko lehenengo urrezko domina eman ziola 1946ko abuztuaren 13an.

- 1936ko urriaren 13an Udalak *marxista-gorri-separatista* izatearen aitzakiaz, 3 udal-langile beren lanpostue-

tatik bota zituztela: Jose D. Barrenetxea Arrizubieta udal alondegi zaindaria, Pedro Garate Irureta gaueko udaltzaina eta Isidro Lekube udal kale garbitzailea.

Hau honela, otsailaren 6ko Mutrikuko Udaleko Osoko Bilkuran aho batez goian aipatutako ohorezko izendapenak kendu zitzaizkien gure herriari horrenbeste sufrimendu ekarri zieten eta udal langileen kasuan akusazioak deuseztatu eta berriro onartuak izan ziren.

Informazio hau Xabier Basterretxea Burgañak Udaleko artxiboan aurkitutako udalbata-akta asko eta asko, urtetan zehar ordainik gabe sartutako ordu luzetan, irakurri ondoren ateratakoa izan da. Zenbat altxor ote dago paper artean galdua!

Beraz mila esker Xabier. Zuk ondo diozun modura, "*hau guztia ez da onargarria mutrikuar euskaldun eta abertzale batentzat eta izendapen horiek ohore haundiz egin zirenez, izendapenen ukapena maila berean agertu beharko lirakeke*".

Berandu bada ere, honelako erabakiekin justizia pixkat egiten diogu gure herriari.

Mutriku-Deba zubiko konponketak

Hasi dira Mutriku Debarekin lotzen duen zubia konpontzen. Konponketek lau hilabete eta erdiko luzapena izango dute, eta denbora horretan bidearen alde bat baino ez da egongo zabalik, hau da, zirkulazioa txandatzuz pasatuko da zubian barrena. Era berean esan, 3,5 tona baino gehiagoko ibilgailuek ezin izango dutela zubia gurutzatu, hauek Elgoibartik Markinara doan GI- 2636 errepidea hartu beharko dute. Herri-
tarrok, pazientzia hartu eta animo!

Soziolinguistika ikastaroa

Bai Txo! euskara taldiak soziolinguistika ikastarua antolatu du martxuaren 8rako eta 15erako. Elgoibarko Izarra kultur elkarteko Imanol Larrañagak saio teorikua emango du lehenengo egunian, normalizatuaren inguruko kontzeptuak eta argitzeko; bigarrenian, aukeria izango da gure herriaren euskerian normalizazioan bidian jarraitu biharreko urratsak elkarren artian adosteko saia eitzeko.

Jakin ba, irakurle, gaixarekin interesatuta bazoz, Bai Txo euskara elkartian badezula kezka horren inguruan lanian diharduen jendia batzen dala.

Idea lehiaketa hutsik

Aurreko alean esan bezala, buruhaundi eta erraldoi berriak egiteko ideia lehiaketa antolatu zen Kultura Saitetik. Baina badirudi herri honetan ez dagoela gai honekiko interesik, inor ez baita aurkeztu lehiaketara, beraz ez da egon saridunik! Hala ere Kultura Sailerkoek aurrera jaraituko dute beraien asmoarekin eta herrian oinarritutako pertsonai ezberdinak irudikatuko dituzten erraldoi eta buruhaundiak lantzeari ekin dio. Hori bai, gero ez dezala inork esan jendeak aukerarik ez duela izan proposamenak egiteko!

100 lagunetik gora KZGUNEN

Urtearekin batera martxan jarritako KZgunean, interneten nabigatzen ikasteko zentroan, 100 mutrikuarretik gora daude dagoeneko izena emanda. 16 urtetik aurrerako nornahik eman dezake izena internetekin lehenengo harremana izateko, dakitena hobetzeko edo, besterik gabe, nabigatzera joateko.

Zailtasun handiak izan dituzte ezinbesteko den telefono-linea berezia jartzeko (ADSL linea) eta, Telefonica eta Euskaltelen arteko arazoak medio, atzeratu egin da zentroa martxan jartzea. Espero dezagun lerro hauek irakurtzerako hainbat mutrikuar interneten unitertso txikian nabigatzen hasita egotea.

Araztegia egiteko lanak hasita

itsasora botatzeko, behar bezala garbituta. Herrian sortzen diren ur zikinak eta Saturraran auzokoak ere bertara bideratuko dira, azkenak behin-behingo bada ere.

Hamazortzi hileko epean eta 3.200.744 euroko aurrekontua duen proiektu hau gauzatzen denerako, gure herrian ingurune garbiagoa izango dugu, bai, baina herri garbiagoa lortzeko lanean jarraitu beharko da.

Aspaldiko asmo bat betetzera doa, herriko hondakin-urak bilduko dituen araztegia edo depuradora egiteko lanak hasi baitira moila zaharreko zabaleran. Jela-fabrikaren parean hasiko da eraikin berria eta urak biltzeko zisterna lur azpian izango du, desinfekzio-tratamendu egokia egin ondoren, ura moila zahar atzetik

komikixa

Gotzon Santander

Mozorrotzeko proposamena

Ze inauteriak direla eta oraindik ez dakizula zela mozorrotu? Hona hemen pare bat ideia:

1/ Auto-txoke: lehenengo eta behin aitari tailerreko buzoa kendu eta jantzi. Gero etxeko erratza hartu eta bizkar aldetik buzo barrutik sartu. Ondoren alde zurretik gasolindegian erositako kamioi-gurpilaren kamara puztu eta gerri inguruan ipini. Bozina jotakoan alde paretik!

2/ Perretxiko: Zakar poltsa zuri bati buruko eta besoetako zuloak egin eta sartu. Kartulina gorri batekin txapela egin, lepo ingurutik goma batekin eutsiz. Txapela-ri txantxo zuriak margotu eta ondo pasa Piko-melatosekin kalejiran!

TORRADAK: Inauteri eta Aste Santuko postrea

Osagaiak (4 lagunentzat)

- 120g ogi
- 50g azukre
- kanela zotza
- 400cl esne
- irina eta arrautza
- oliba olio

- Hasteko, ogia zatitu 2 edo 3cm lodiko zatitan eta ontzi sakon eta zabal batean ipini zati guztiak elkarren ondoan.

- Ondoren, esnea azukre eta kanela zotzarekin egosi eta epel-tzen laga.

- Esne epel horrekin beratzen ipini ogi zatiak eta gutxienez ordu betean utzi, ondo-ondo beratuta gelditu arte. Zenbat eta gehiago beratu, hobe!

- Gero, arrautza irabiatu eta zartaganan oliba olio berotu.

- Ogi beratuak irinetan eta arrautzetan pasatu eta frijitu. Torradak alde bietatik egin behar dira.

- Bitsadera batekin atera eta olio isurtzen utzi ondoren plateran ipiniko ditugu.

- Azukrea bota gainetik eta ON EGIN!

Telefona: 943604162

IMOTZ

ERDIKO KALE, 34 Behean

MUTRIKU

Konde Mutriku, 7
20830 MUTRIKU (GIPUZKOA)
Tel 943 60 45 93

concepciongutierrez@wanadoo.es

Basurde ehizan

Sekulako otegixa aurrian...
 Ehiztarixa zutik, erne,
 esandako lekuan; zirkinik ere
 egin gabe... Begixak erten
 biharrian aurrera
 begira...Txakurrak jaikixan...
 Ota artian, gri-grau,
 bildurtzeko moduko
 zaratia...Badator ba! Hemen
 da laster! (...)

Horrelako egoerak ez dira beti ondo bukatzen. Basurdea oso azkarra da, bai buruz eta bai hankaz eta, auskalo, nondik agertuko den edo zer egingo duen! Usaimen fineko animalia izanik eta gure aldean belarri onekoa ere bai, basurdeak ondo baino hobeto daki ehiztariak non dauden. Segituan igartzen dio eta, inondik ahal badu behintzat, alde egitera egingo du. Orain, hori bai, bere burua inguratuta eta harrapatuta ikusten badu, ez dago basoan ota, sasi, zuhaitz edo zakarrik basurdea geldituko duenik. Ehiztariaren balak beharko du izan!

Buelta eman eta txakurrei aurre egiten ere badaki eta, horrelakoetan, seguru lagako duela txakurren bat "ebakita". Baina basurdeak txakurrei aurre egin baino lehen, beti topatuko du leku aproposen bat atzea babesteko, ederki asko daki eta, atzetik harrapatuz gero, galduta dagoela.

Ota artean ihesi doala, ehiztariaren bat usaintzen edo somatzen badu, kapaz da gelditu eta atzera egiteko edo beste bide bat hartzeko. Ederra amorrazioa hainbeste ordu tenete, geldik pasatu ondoren beregana datorrela somatu eta uste duen ehiztariarentzat. Aurreko aldean bistatu behar zaiola uste duenean, isildu, gelditu eta ospa! Ezin beti irabazi, ordea!

Basurdetan egiteko, ehiztariak taldetan biltzen dira. Estrategia handiko taldeko lana da basurdeak ehizatzea. Elkarrekin hitz egin eta elkarren berri izateko, talkiak erabiltzen dituzte. Kontuan izan behar da, baso sail galantak hartzen dituztela eta elkar ikusi gabe jarduten dutela. Batzuk txakurrekin arrasto bila ibiltzen diren bitartean, beste guztiek euren postua gordetzen dute. Gogorra da txakurren atzetik ibiltzea ota, sasi eta zakar artean. Basurdeek zakar artean egindako "tuneletan" ere ibili behar izaten dira. Nahikoa milagro izaten da min handiagorik hartu gabe ibiltzea!

Txakurrak horretarakoxe hezitakoak behar dira. Grifoiak eta Sabuesoak dira gehien erabiltzen dituztenak. Txakurren kargua jabeak izaten badu ere, gastu guztiak taldearen kontu izan ohi dira: janaria, txertoak, albaitari eta klinika gastuak. Ez da batere harritzekoa basurdeak txakurrei aurre egin eta "ebakita" uztea. Horrelakoetan operazio eta klinikako gastu guztien ardura talde osoak hartzen du. Jose Luis Malabe txakur baten jabea da eta berak dioenez, txakurrak

ASTI-ENEA
 Sagardotegi - Erreategia

Tel. 943604562

Laranga auzoa, 40
 (Kalbario gaina)

aparra

JANTZIAK - PITXIAK

Erdiko-kale, 29
 Tfno.: 943 60 45 94

20830 MUTRIKU
 (Gipuzkoa)

ehizean ondo egiteko, aste bukaera guztietan atera behar da eta arrastoak eta topatzen erakutsi behar zaio. Ezinbestekoa da txakurra eta jabearen arteko lotura eta entendimendu ona izatea.

Mutrikuko Arno taldean 47 lagunek dihardute. Talde honen sortzailea Jose Manuel Larrea "Mote" izan zen. Bera lehendik ere ibiltzen zen basurdetan Huesca, Burgos eta Soria alde horietan Azpeitiko talde batekin batera. Hemen, orduan, ez zen basurderik ezagutzen eta ez zuen inork pentsatzen izan zitekeenik ere, baina Jontxu Urreistik basurde kumak ekarri zituen eta hazten hasi zen. Gerora Arno inguruetan askatu zituzten etxean hazitako basurdeak eta, poliki-poliki, batzuk ugaltu eta berriak etorri eta horrelaxe zabaltu ziren.

Arno taldea 1988 inguruan sortu zen. Gaur egun, Elgoibar, Mendaro, Deba, Ondarroa, Larruskain, Markina, Lekeitio, Amoroto, Mendexa, Gizaburuaga eta Mutrikuko ehiztariz osatuta dago. Ehiza Federazioak banatzen ditu basurdetan egiteko baimenak. Irail, urrian hasi eta otsailaren 9an bukatu berri da horretarako sasoiak. Aste bukaeretan baino ezin da ehizatu. Gipuzkoan, Donostian hasi eta Ermura bitartean, autopistatik itsasora dauden basoetan egin dezakete ehizan. Bizkaian, berriz, zozketan hartzen dute par-

te eta aste bukaera bakoitzeko lurralde zati bat egokitzen zaie, beti desberdina.

Ehizerako baimen banaketa horrek, uste baino garrantzia handiagoa dauka. Jose Manuel "Mote"ren ustez, hobe da Gipuzkoako sistema, taldeak beregain hartzen duelako baso horien eta bertako ehizaren ardura. Arduratsua da, beti ere, euren lurretan eta hobeto kontrolatzen dute basurde kopurua. Ez dute, ahal dela behintzat, kumadun emerik eta basurde kumarik hiltzen. Errespeta handiz jokatzeko dute beti.

Hildako basurdearen okela analizatzen eraman behar izaten dute. Garesti samarra izaten da hori, 18 euro basurdeko. Basurde ar batek ehun kilotik gora izan ohi ditu. "Motek" gogoan duen handienak 138 kilo pisatu zituen. Emeak 60 kilo ingurukoak izaten dira, baina basurde gazteak 30 kilo inguruan ibiltzen dira. Aurten 69 hil dituzte. Bazuten orain arteko marka hausteko asmoa, baina azkenean biren faltan azpitik gelditu dira; hirugarren urte onena izan omen da.

Hildako basurdeak, bu-rua, larrua eta tripak kendu ondoren analizatzen eramaten dituzte (zatitxo batzuk, jakina) eta, gero, zatitu eta izozgailuan gorde-zen dira. Jose Mari Olazkoak hartzen du okelaren ardura eta inork erosi nahi badi, tabernara joan besterik ez dauka. Eta ez arduratu, kiloka saltzen du eta!

ERREZETA

Basurde okela modu askotara preparatzen da: erreta, gisatuta, menestran... txorizoak ere egiten dituzte batzuek. Inor animatuko balitz kiloren bat edo beste eroatera, hona hemen prestatzeko modu goxo bat:

Basurde okela egosi, hozten laga eta zatitu. Zati horiek irinetan eta arrautzetan pasatu eta gero frijitu eta aparte utzi. Zartaginak kipula gorria, porrua, azenarioa, tomateak, piper berdea eta antzeko barazkiak erregosi oliba oliotan. Bigun-bigun eginda daudenean, ardo txuri edo pattar txorrostada bat bota eta, gero, turmixean dena ondo pasatu. Lodiegia balez, egosten ibilitako ur pixka bat gehitu. Horrela prestatu dugun barazki saltsatan, aurrez frijitutako okela zatiak egiten utzi eta kitto. Gatza, norbere gustura edo komenientziara botatzea ez ahaztu. On egin!

**KALBAIXO
JATETXEA**

TELEFONOAK:
943 60 32 56
943 60 30 36
MUTRIKU

**ARRIETA
AUTOZERBITZUA**

eroski

Jose M.ª Altzibar Etorbidea
Tel. 943 60 31 01
20830 MUTRIKU (Gipuzkoa)

Artisautza ofizio

Zesta-punta frontoiak gutxitzen joan diren heinean zestagintzak ere ez ditu bere unerik goxoenak bizi. Lanbide honen gora-beherak jakin asmoz belaunaldi desberdinetako zestagileak izan ditugu kontuan, Txomin Ulazia eta Egurbidetarrak

TXOMIN ULAZIA

94 urte ditu eta berriketarako zein lagun artean egoteko gogorik ez du falta. Pelotari izatetik zestagile izaterako pausua eman zuen eta horretan jardun du 50bat urtetan. *“Ni Bartzelonan jaixo nintzan eta 9-10 urte-ekin etorri nintzan Mutrikura. Nire aitxa pelotaria izan zen. Pelota utzi zuenian zestoak egiten hasi zen. Sasoi hartan frontoiak ere ugarixan ziran. Gu konturatu gabe hasi ginan pelotan. Diru piska bat irabazteko kanpora joan beharra zegoen, Bruselasera, Zaragozara..Hemen 25 urte egin nituen jokatzen. 1950ean etorri nintzen Mutrikura, ordurako banabilen zestu kontuekin. Lagun pelotariak ere baneuzkan Bartzelonan eta haientzat lana egiten nuen, dena den, lan asko zegoen epoka hartan. Mutrikun zestagile oso onak ezagutu nituen, Fermin Andonegi “Lekonde”, Patxi Egurbide... Orduan Astigarragatik ekartzen ziguten lanerako materixala eta horrekin jardutzen genuen”*

Oso oroimen onak ekartzen dizkio bere ofizioak *“nere bizitza pelotari lotutakoa izan da beti, nere aita, ni, nere semea... ordu goxoak eskeini dizkit nere lanak”*

bilakatur

EGURBIDETARRAK

Patxi Egurbideren urratsak jarraituz urteak daramatzate langintza honetan *"asko aldatu dira gauzak, garai batian gure familixan behintzat, eskolako urtiak amaitxu eta zesterixan hasten zinan lanian. Lehen pelotarixak pelotaren artistak ziren, orain berriz pelotaren langiliak"* baieztatu digu Begok.

Ildo beretik jarraitu du Xabierrek, *"urte batzutan izugarri aldatu dira gauzak. Zestagintzak ez du ematen lehen beste. Frontoi asko itxi egin dira, Ameriketara lehen 15 frontoi bazeuden, egun 5 baino eztaude. Nik neuk ere zestagintza utzi eta masajeari heldu diot, hau da nire egungo lanbidea.*

Zestoak egiteko lanbideak ez omen du aldaketarik izan *"lehen bezela kanpotik ekartzen digute sumitza eta behar degun material guztixa eta lehengo modu berean egiten degu. Saiakerak egin dituzte zeozer sintetikoa egiten baina ez dute asmatu. Plastikozko zestu ona egiteko diru asko gastatu behar da, eta frontoi gutxi*

egonda ez degu uste merezi denik" aipatu digute Xabierrek eta Begok.

Zesterixa honetatik ateratzen diren zestu gehienak Ameriketarako bidea egiten dute *"han baditugu bezero euskaldunak eta amerikarrak. Filipinetan ere zestu asko egiten dira, hemengo batek dihardu, baina hango zestuak*

merkeagoak dira, esku lana ere merkea delako. Gu ezin gara kezatu, gure bezeroak badaki kalitatezko zestua egiten degula eta hori da nahi dutena".

Andres ere iritzi berekoa da *"gure lana artizautza da. Gaztaina eta sumitza dira gure bitartekoak. Gu beti ibili izan gera kanpotik ekarritako materialarekin, baina gogoratzen det, behin aitxarekin joan nintzela mendira gaztaina moztera. Oso lan gogorra iruditxu zitzaidan, moztu, okertu, labratu... Gure lanerako gaztaina noblia eta biguna izan behar da, gogorra bada apurtu egiten da. Ilargiak ere badauka zerikusirik, ilberan moztu behar da gaztaina".*

Gauza guztiak aldatzen doazen heinean zestuak ere ez omen dira lehengoak bezalakoak *"lehen motzagoak ziran, frontoiak ere irikixan ziran, etzeukaten oraingoak daukaten fondua, pelotak ere pisu bat zeukan... dana aldatu da. Gaur pelotarixen esanetara egon behar dezu. Pelotari bakoitzaren jokua ren arabera egin behar dezu zestua. Zestua gogorra bada, besoko mina edukiko du, orduan, bigunagoa egin behar dezu. Oso zaila da asmatzen baina horretan saiatzen gera".*

Zesta-puntaren beherakadak kezkatuta dauka Andres, *"frontoien egoeriak ez dauka lehengoarekin zerikusirik, lehen Amerika eta Euskal Herriko frontoietaz gain Espainian ere ugariak ziran: Bartzelonan, Mallorcan, Kanarietan, Zaragozan, Coruñan, Vigon... orduan zestagilea bere familia hartuta edozein tokitara joaten zan, nire familixako bi Palman jaixo ginan".*

Badago zeri eman gatzeta baina utziko ditugu artisauak lanian. Eskerrik asko.

JON MENDIZABAL "GOIXERRI"

AMERIKETATIK BUELTAN TXAPELDUN

Ez da urtebete etorri dela
eta txapel baten jabe da.
Urtarrilaren 25ean Bilboko
Deportivon Konpa-Barrondo-
ren aurka jokaturako
finalean Felix-Goixerri
bikoteak Urrezko Txisterra
saria irabazi zuten.
Bejondeiela"

1987an zeharkatu zuen Atlanti-koa. Orduan, 17-18 urte eta munduko ilusio guztia zeraman soinean. "Hara ailegatu eta Otik hasi behar dezu. Gainera sasoi hartan greba hasi zan. Oso une txarrak pasa genitxuen. Dirurik ez eta handik edo hemendik zeozer atera bihar, ontziak garbitzen, sukaldian laguntzen, bedarra mozten, pintxatzen... baina 18 urte geneuzkan eta orduan munda jateko prest geunden".

Ameriketan 12-13 urte egin ondoren etxera etortzeko ordua iritsi zitzaiola erabaki eta hala egin zuen. "Gauzak asko aldatu dira Ameriketan, frontoi asko itxi dira. Lehen 14 frontoi baziran gaur 5 bat geratzen dira. Bertako jendearen afizioa ere aldatuz joan da. Lehen jendia pelota ikustera eta kinielak jokatzen joaten zan frontoietara, egun frontoi gehixenetan makina txanponjaleak eta jokurakoak ipini dituzte. Jendeak gehiago jokatzen du makina hauetan, kinielatan apenas".

Ez da etxerako itzulera egin duen bakarra "duela pare bat urte edo, mutrikuar mordoa geunden han, gaur Urreisti, Robles eta Urkiri baino ez dira gelditzen. Beno, badira mutrikuar gehiago Ameriketan baina ez dira pelotatik bizi, beste lanbide batzuk dituzte. Urteak pasa ahala hona begiratzen dezu, familixa hemen daukazu, lagunak... hango batekin ezkondu ezker desberdina da, beste modu batera antolatzen dezu bizitza, gehiago bertaratzen zera, baina hemen baldin badezu dana... hona etorri nahi dezu. Hango

frontoia itxi zenean Miamira joateko eskeintza ere izan nuen baina ordurako erabakita neukan hona etortzea, 32 urterekin aukera gehiago ikusten nituen hemen, gazteago etortzea nahiago nuen. Gero, hemen jokatzen aukera ere baneukan eta horrek asko animatu ninduen etortzera. Horretaz gain familixan ere pentsatu behar dezu... asko pentsatutako kontua izan zen etortzearena".

Pelota hutsetik zaila bizitzea eta beste lan bati ere ekin behar, " bai, pelotatik bizitzeko asko jokatu eta punta-puntan egon behar dezu. Ni etorri berrixa naiz. Hemengo sistema desberdina da. Han kinielatara jokatzen dezu, 7 tantora, hemen berriz 35era. Aldia handixa da. Preparazio handixa eskatzen dizu. Nik astean bitxan entrenatzen det, horretaz gain astian behin saltaka egiten. Dana behar! Udan txapelketa batian ibili naiz eta oso gustura, neguan berriz Urrezko Txisterra irabazi, pozik egoteko moduan nago. Halere beti dago hobetzeko aukera. Bi urtetako kontratua daukat eta hasi baino ez naiz egin".

Egin zure publizitatea

Kalaputxi

herri aldizkarian

zure mezua mutrikuar guztiek jasoko
dute, hilabetero, zuzen-zuzenean

Erdiko kale, 4 beheka - Tel. 943 60 34 68

Zesta-puntako garai onenak ere pasa omen dira, egun esku pilotak du indarra "ni gogoratzen naiz Mutrikun 60-80 gazte ibiltzen ginela zestan, orduan izugarrizko afizioa zegoen, gaur hori galdu egin da. Egun zesta partida gehixenak Bizkai-xan jokatzen dira, Bilbon, Markinan, Durangon... Donibane Lohitzunen ere jokatu det uda honetan, Donostian ere jokatzen da, baina ez dago lehen besteko afiziorik. Hau ere moda kontua edo... ez dakit zer esan. Lehen zestaz jokatzen zuen gaztiak Ameriketara joateko ilusioa zeukan buruan, haura zan bere helburua, eta sasoi hartan danontzat zegoen lana. Gaur, Miamin, Danian eta Orlandon pelotari oso onak daude baina zenbat? noiz arte?"

Ameriketatik etorritako ia pelotari gehixenak bide desberdinak hartu dituzte, pentsa zenbat etorri garen handik eta Iriondok eta nik baino ez dugu jokatzen, beste guztiek utzi egin dute".

Gustura dago orain arte egin duen ibilbidearekin, "hau hasiera baino ez da, hala ikusten det behintzat. Udako zein neguko txapelketetan oso gustura jokatu det, oso motibatuta, eta horrela segitu nahi det. Orain apirila arte ez daukat partidarik baina halere formari eutsi behar zaio, datorrenari aurre

egiteko. Apiriletik aurrera astero jokatu behar det, Markina, Bilbo... tokatzen den tokixan daukaten dana eman nahi det".

Ameriketara emandako denbora bizitzako eskolarik onena izan da Jonentzat, "hasiera gogorra izan zen, hasiera guztixak bezela. Han etorkin bat zera, inork nahi

ez dituen lanak egin behar dituzu, ingelesik ez dakizu eta ikasi egin behar dezu, eskolara joan. Hango bizimodua, ohitxurak, jateko era... dana da berrixa baina merezi izan du. Badakizu ez zoazela betirako, behin urte batzuk pasa ondoren etxera bueltatuko zarela, eta han zauden urte horietan dena emateko prest zaude, gaztetasunak ere indarra ematen dizu".

...handik etorri nintzen maitia, bost milloiren jabe! txin-txin diruaren hotsa... "horiek lehengo kontuak dira, sasoi batian pelotarixak ondo irabazten zuten, dolarra ere goixan zegoen, urrezko denbora haiek joan ziran. Dena den lehen eta orain han ere **"txakur-rak oinutsik"**.

Sasoia makala Goixerrik daukana. Eusti goiari! Kalaputxi ondoan izango da animoak eta behar dena emateko.

Mutrikuko Udal Kiroldegia

- ❖ GIMNASIA
- ❖ AEROBIC
- ❖ STEP
- ❖ BODY PUMP
- ❖ BODY COMBAT
- ❖ BODY BALANCE

- ❖ SPINING
- ❖ JUDO INFANTIL
- ❖ KANTXA
- ❖ ROKODROMOA
- ❖ SAUNA
- ❖ FITNESS GELA...

Anima zaituz!!

Magdalena, 20 z/g
Tel./Fax: (943) 60 31 75
Mutriku

Kirol

Berri S.L.

BENTALEKUA

Mutriku eta itsasoaren erakusleihoa

Mutrikuko Kofradia zaharrak euskal kostalde guztian bakarra den arrain salmenta sistema gordetzen du lehen solairuan: bola bidezko bentalekua.

Kofradia Zaharra izenez ezagutzen dugun eraikina 1924an egin zen. Ekipamendu berriak San Pedro Kofradiari salmenta sistema modernoa jartzea ahalbidetu zion. Mendeetan saltaile-erosleek ahoz egiten zituzten eskaintzak eta noiznahi liskarrak sortzen ziren erosleen txanda argitzeko orduan. Egoera hauek sahisteko Mutrikuko bezalako mekanismoak asmatu eta zabaldu ziren kostalde guztian. Sistema elektronikoen elementu hauen desagerpena ekarri zuten. Nahiz eta 1982ko martxoan erabili zen azkenengoz, gaur egun, gure herrikoa bakarrik mantentzen da.

Ia 80 urte dituen sistema honen berezitasuna kontuan izanik eta herrian bisitari eta bertakoei arrantza-ondarea erakusteko asmoz, erakusketa iraunkorra egokituko da kofradiaren egoitza zahar honetan. Egitasmoa Mutrikuko Udalak bultzatu du Mutrikuberri S.A.ren bidez eta Debabarreneko Dinamizazio Turistikoaren plangintzaren barruan burutzen ari da.

Airu Zerbitzu Kulturalak enpresak, Donostiako Untzi Museoa kudeatzen duena, bi areto erabiliko ditu *"BENTALEKUA, Mutriku eta Itsasoa"* erakusketa iraunkorra paratzeko.

Areto nagusian, benta sistema bera eta funtzionamendua azalduko dira argazki, testu eta bideo baten bidez. Bideo hau egiteko hainbat herritarrek hartu dute parte, besteak beste, arrantzaleek, aintzinako eta gaur egungo arrain erosleek, kontserbagizonek eta baita urte askotan bentero lanetan jardun zuen Jose Maria Zenekorta "Xeme" ere. Bideoan Goizeko Izarra antzerki taldeko Mila Mendizabalek jardun du esatari lanetan.

Alboko aretoan, aldiz, Mutriku herriak itsasoarekin izan duen lotura eta jardueri buruzko erakusketa egokituko da.

Areto txiki hau lotura horren ikuspegi desberdinen erakustoki izango da: kokapena, hiribilduaren sorrera, portuaren bilakaera, Gaztañeta eta Txurruka itsasgizon ospetsuak, San Pedro Arrantzaleen Kofradia, arrantzaleen bizimodua eta erakusketa ixteko, kontserba industriaren atala.

Azken bi atalak osatzeko erakunde, enpresa eta herritarren laguntza ezinbestekoa izan da. Adibidez, "Patxinekuak", "Masillas" eta "Izarra" familia-koek eta Errege Kabalgatako Moilako taldeak buxak, otarrak, kupel eta bestelakoak eskaini dituzte. Eskertzekoa da beraien ekarpena gure ondarearen elementuak mantentzen eta ezagutarazten laguntzen baitute.

Izan ere, erakusketa hutsa baino gehiago, Bentalekuak gure itsas-historia eta ondarearen berreskurapenaren akuilu izan nahi luke eta horregatik bestelako ekintzak ere egin nahi dira: hitzaldi, material bilketa... Ondorengoentzat gure izaera eta izanaren erakusgarriak batzeko egitasmo honetan guztion partehartzea derrigorrezkoa izango da. Interesa edota proposamenik izanez gero, dei 943 60 32 04 telefonora (Mutrikuberri).

Erakusketa martxoaren bukaera aldera irekiko da VIII. Berdel Jaiaren ekitaldiekin batera. Orduan emango dute egutegi eta ordutegi berri, baina hasierako asmoen arabera, asteburuetan eta oporraldietan bisitatu ahal izango da.

Zela ikusten dezu mobilan erabileria?

Andoni Basterretxea, 38 urte

Asmakizun moduan eta lan-tresna moduan ondo do, xarrak eta mendira eo itxasoa bakarrik juten dianian ere bai... Baina beste jende betek ematen dion erabilkeria ez zat egokixa iruditzen. Beheko plazatik Atxukalea mensajia bixaltzia ere!

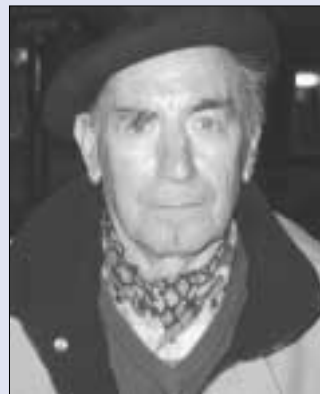
Gotzon Santander, 18 urte

Nik badakat, baiña ez det erabiltzen. Euskaltelen promozio batekin hartu noan, baina... Ize ein gabe, seixuan juten da dirua. Uzilla da, baiña karua. Harrigarrixa da horrenbeste gazte horrenbeste hizketan ikustia.

Karmele Elezgarai, 24 urte

Ondo. Ni ezin izango nintzake bizi mobilikan gabe. Lehen geixo erabiltzen noan, etxian ez nakan-da fijoik. Biajietan da juteko ere oso ondo, gaur egun derrigorrezkua esango neuke. Mensajien aukeria ere fenomeno dator kontu motzak eta esateko.

German Arrizabalaga, 75 urte

Nik neuk badakat. Ez nai faboritua baiña badakat. Gauzia da ze gauzatako dan... laneako bai, biajetako ere bai, baiña kalian karrakakarra ibiltzeko ez da. Gasto haundixa daka gero!

Idurre Basurko, 18 urte

Biharrezkua da, dudaik ez, baiña ez derrigorrezkua. Geixei erabiltzen da, bihar dana baiño geixo. Nik euki badakat, baiña ez det erabiltzen asko.

Mila Ituarte, 61 urte

Gehixei erabiltzen deue gaztiak, bihar baiño gehixo. Nik neuk badakat, baiña noabaxtea juten naienian, residentzia eo, eramateko, bestela etxian do onduen.

Maitane, Maider eta Guruzne

Ondo do. Gustatzen zaku, galtzen baldin bazea baten bati deitxu ahal diozu laguntzea juteko... Ondo doz, baiña guk ez dakau.

HONDAKINAK:

Urtean pertsona bakoitzak 450 kg hondakin inguru sortzen ditu, hau da, gutxi-gorabehera 1'25 kg egunean. Baina txarrena da jende askok hondakin hauek lurrera botatzen dituela:

Ba al dakizu zenbat denbora irauten duten lurrera botatako hondakinek?

- Paperezko musuzapi batek (kleenex): 3 hilabete baino gehiago.
- Laranja eta platan azalek: 2 urtetik gora.
- Zigarrokinek: urte batetik 5 urte bitartera.
- Plastikoz estalitako paperak: 5 urte.

- Plastikozko poltsak: 10 urtetik 20 urte bitartera.
- Freskagarri lata batek: 20 eta 30 urte bitartean.
- Nylonezko ehunek: 30 eta 40 urte bitartean.
- Kontserbako latek: 50 urte.
- Beirazko botilek: 1000 urte.

Beraz, egokiena zakarrontzietara botatzea da. Hondakin hauek desegiteko hiru bide daude: errausketa-plantak, zabortegiak eta berziclaketa.

Lehen biak bide merkeenak eta erabilienak dira, baina ingurugiro arazoak sortzen dituzte. Bai errausketa-plantetan, bai zabortegietan metanoa edota antzeko gasak ekoizten dira, eta hauek atmosferan kanti-

tate handitan pilatzean negutegi-efektua sortzen dute. Horrez gain, errausketa-plantai dagokionez, hemen hondakinak erretzean errautsa sortzen da eta honek ura kutsatzen duen substantzia du barnean, dioxina. Hori gutxi balitz, errauts hau desegiteko zabortegietara eraman beharra dago. Zabortegi hauek ere ez dira egokiak, izan ere, ingurugiroa kaltetzeaz gain, usaina eta zarata ere egoten da bertan eta su hartzeko arriskua ere badute. Hori dela eta, aipatzekoa da Bilbo inguruan errausketa-planta bat egiteko proiektua onartu dutela.

Beraz, hondakinak desegiteko modurik egokiena **berziclaketa** izango litzateke.

KOADRILLA AFARIAK, BAZKARIAK
BATAIOAK, EGUNEROKO MENUA.

Vistas al Mar

MUTRIKU - DEBA ERREPIDEA
LARANGA AUZOA
Etxeko Telf. 943 60 31 17
Jabetasun Telf. 943 60 31 67

SAN JUAN
MUTRIKU

PANADERIA

INDUSTRIA

GREGORIO AZBUE

DOMICILIO: TELF. 604317
TIENDA: TELF. 603643
PANADERIA: TELF. 604512

POTERO

Baina zergatik berziklatu?

Berziklatzeak alde on ugari ditu, alde batetik, ingurugiro arazorik ez sortzea; bestetik, energia aurrezteak; eta azkenik, ekonomikoki garestia ez izatea. Gainera, gure bizitzan beharrezkoak ditugun ekaia betirako ez direnez, berziklatzean elementu hauek ez dira gutxitzen eta berdin-berdin sortzen dira.

- Hondakin berrerabilgarrien %60a berreskuratuz gero, urte batean 350 milioi petrolio upelek duten energia aurreztuko litzateke. Gainera, milioi bat hondakin sailkatu eta berziklatzeak 1600 lanpostu sortuko litzuke, erretzeak 80 sortzen dituelarik.
- Tona bat paper berziklatuk hamalau zuhaitzen enborrak, 50000 litro ur eta hiru petrolio upel aurrezten ditu.
- Beira ez badugu berziklatzen, 200kg erregai edo beira behar ditugu botilak egiteko. Beiraren %50a berziklatzean, 180kg erregai edo beira behar ditugu.
- Latak berziklatzean, lata berrien ekoizpenean %20a aurrezten da. Horrez gain, lata bat berziklatzen dugun bakoitzean, hiru orduko telebistaren energia aurrezten dugu.
- Pilak dira hondakin kaltegarrienak: botoi pila batek 600000 litro ur kutsatzen ditu. Beraz, hauek bere ontzira botatzean kutsadura hau galarazten du.
- Bi tona plastiko berziklatzean petrolio kontsumoaren tona bat galarazten da. Honela, atmosferara eta uretara doazen materia kutsakorren ekoizpena jaisten da.
- Txatarraz egindako aluminioaren ekoizpenak, material berziklatu-

gabeaz egindakoarenak baino %95eko energia gehiago aurrezten du.

- Tona bat altzairu berziklatzeak, tona bat burdin, 500kg ikatz, %70ko energia eta %40 ur aurrezten du.

Orain aipatutako puntu hauetan garbi ikusten da berziklaketak alde on ugari dituela, baina hauek aipatuz ez da ezer ere egiten. Berziklaketa aurrera eramateko edo hondakin gutxiago sortzeko behintzat, zuk zeuk ekintza ugari egin ditzakezu. Hauexek dira horietako batzuk:

- Ontzi gutxien duten produktuak erosi.
- Paperezko, kartoizko edo beirazko ontzietan, poltsetan edo beselakoetan bilduta datozen produktuak erosi, material horiek erraz berziklatzen baitira.
- Birkarga daitezkeen pilak erabili.
- Gauzak berrerabili zakarretara bota aurretik.
- Berzikla dezakezun guztia berziklatu: beira, lata, papera eta plastikoa.
- Arropa zaharrak benefizentzia zentruetara edo bigarren eskuko merkatuetara eraman.
- Zakarrak sailka itzazu eta eska iezaiozu zure herriko udaletxeari zakarrak jasotzeko bideak jartze-

ko (zenbat eta lagun gehiago elkartu, orduan eta aukera gehiago izango duzue helburu hori lortzeko).

- Erosketak egiterakoan, plastikozko poltsak erabili beharrean ehunezkoak erabili. Hauek erraz tolestean dira eta karga handia garraiatzeko oso egokiak dira.
- Poliestirenozko erretiluak arbuia itzazu. Material hori ez da biodegradagarria.
- Plastikozko ontzi, poltsa edo beselakoen erabilera alde batera utzi.
- Idazterako orduan, alde biak erabili.
- Ez bota zakarrik lurrera, hondakin hauek desegiteko behar den denbora asko luzatzen baita.

Laburtuz, guztion partehartzearekin, berziklaketa bultzatzea, ingurugiro hobe baten alde. Hala ere, hau baino bide egokiagoa hondakin gutxiago sortzea izango litzateke.

**Egin zure apurtxo,
ingurumenaren alde!**

**Olatz Urreizti eta Saioa
Rodriguez**

Mutrikuko Institutuko ikasleak

NOLA DESEGIN?

euskara da oparirik onena

Gabon bueltan, egunkari, irrati eta telebistan Gipuzkoako Foru Aldundiak euskararen erabilera haurrengan eta gazteengan bultzatzearen egindako kanpaina izan genuen ikusgai. Bertan, besteen artean, jolasaren munduan gure hizkuntzan jarduteko dauden aukerak eskaintzen zitzaizkigun eta, opariak egiteko sasoia izanda, horien aldeko apostua egitea zen helburua.

Gabonak joan ziren, baina opariak urtean zehar noiznahiegin daitezkeenez eta egiten direnez, , jakin ezazu, irakurle, 100 produktutik gora dituzula aukeran, alaiak, entretenigarriak, zirraragarriak eta euskaraz.

Erdarek eta batez ere gaztelerak gure umeen jolasetan leku handia hartu dutela argi dago, baina hor ditugu gure hizkuntzan mintzatzen diren hamaika jostailu: DVDak, bideoak, bideo-jolasak, CD-ROMak eta mahai jokoa. Zorionez, nahiz eta euskaraz dauden produktuen eskaintza oraindik txikia izan, telebistaren aurrean, ordenadorearen aurrean edo mahaiaren aurrean jolastu nahi dugunean aukera dugu euskaraz jolasteko, euskaraz natural-natural denbora pasatzeko.

Kalaputxik jolas horietako batzuk irakurleen eskura jarri nahi ditu eta, horretarako, lehiaketatxoa antolatu dugu. Beheragoko

galderari zuzen erantzuten dioten guztien artean, Gipuzkoako Foru Aldundiko Euskara departamentuaren eskutik, honako 11 jolasak zozketatuko ditugu: Domino jokoa, Letra jokoa, Jai-Alai simulagailua (3 ale), Rudi txerria bideoa, Gezi urdina bideoa, Anna-anna bideoa, Gipuzkoa zure esku mahai jokoa eta CD-ROMa eta, azkenik, Gabon kanta CDa (2 ale).

GALDERA

Arkumeen zeintzuk hezur erabiltzen zituzten gure zaharrek jolasean aritzeko?
(Guk ere bai, baina gutxiagotan)

Erantzun zuzena, izen abizenekin eta telefono zenbakiarekin batera, gutunazal batean sartu eta Kalaputxiko buzoian utzi martxoaren 7a baino lehenago. Saridunen zerrenda martxoko alean argitaratuko da.

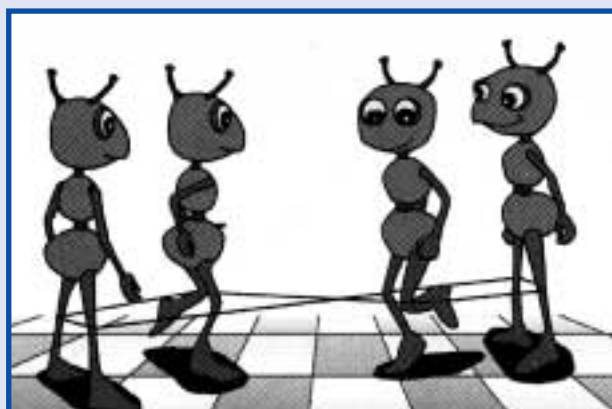

Goma jolasak: jendea ikusten

INFORMAZIO SOZIO KULTURALA

Euskarazko goma jolasen artean abesti hau oso ezaguna da. Gomarekin jolasteko ohitura nahiko berria denez, euskal jatorriko oso abesti gutxi dago. Batzuetan, soka saltoko abestiak gomarekin jolasteko erabili dira, beste batzuetan, aldiz, gaztelaniako itzulpenak egin izan dira. Dirudie-nez, JENDEA IKUSTEN jolasaren hitzak gaztele-razko abesti batetik itzuli dira.

GARAPENA

Bi taldekide gomaren barnean kokatuko dira gomarekin X bat eginez. X honek bi hutsune sortuko ditu: A hutsunea eta B hutsunea. Beste taldekide batek abestia abestu bitartean, goman zehar pasatu beharko du mugimendu hauek eginez:

A hutsunean:

1. Eskuineko hanka sartu eta ondoren ezkerrekoa
2. Ezkerreko hanka atera eta ondoren eskuinekoa

Hau egin ondoren gomaren beste muturrera abiatuko da eta han berdina errepikatuko du:

B hutsunean:

3. Eskuineko hanka sartu eta ondoren ezkerrekoa
4. Ezkerreko hanka atera eta ondoren eskuinekoa

Berriz hasierako tokira itzuliko da eta 1, 2, 3 eta 4 mugimenduak errepikatuko ditu abestia bukatu arte. Akatsik gabe mugimendu guz-tiak eginez gero, abesti osoa berriro errepika-tuko da baina oraingo honetan goma altuago jarrita duelarik, hau da, bigarren posizioan: zangarretan. Honela, pixkanaka-pixkanaka, goma gora eta gorago egongo da.

ABESTIA

JENDEA IKUSTEN DUT
HONDARTZAN
NESKA MUTILAK
EGUZKIA HARTZEN
POZIK IBILTZEN DIRA
NI BITARTEAN BAKARRIK

Zorion agurrak

TELMO

Kalaputxi honek otsailaren 17an 3 urte bete dituzula jakin du

eta: Zorionak Telmo! Badakizu, hemendik aurrera, zintzo ibili gero; mutil haundia zara eta! Musu bana aita eta amaren partetik.

BEGOÑA

Zorionak amona otsailaren 18an urtebetetzea zenuelako.

Ondo pasatuko zenuelakotan etxeko gution partez ZORIONAK.

ITZIAR

Haiñ ondo zaintzen gaitxuen amonari bihotz-bihotzez zorionak,

zorionak eta zorionak. Leire, Eneko eta Lurdesen partez.

LEIRE S.

Zorionak printzesa zire 11, urtebetetzean bihotz-bihotzez, zure

lehengusu Eneko eta izokoren partez.

ANDONI Z.

Otsailaren 13an zure lehengo urtea betetzen duzunez, Zorionak gure

mutil haundiari. Pitufito, muxu haundi bat zure guraso eta etxekoen partez.

IURGI

Badakigu zure urtebetetze egunean primeran ibili zinela, horrela

behar da! Zorionak etxeko danon partez.

ARANTXA

Otsailaren 9an urtebetetzea izan zenuenez, Zorionak

Leire, Eneko eta Lurdesen partez.

LEIRE

Zorionak pitu, ondo pasatuko zenuen zure familia eta lagunekin

baina guk ere ondo pasatzen dugu zure irrifarrarekin. Zure lagunak Eneko, Andoni, Iñigo eta Erik.

JON

Gure etxeko "judokari" Zorionak! Otsailaren 27an 15 urte betetzen dituzulako. Naiara eta ama.

NADIA

Zorionak Nadia, neguko lore alaia, otsailaren 6an urteak bete zenituelako.

Musu haundi bat, zure lagunak.

BEGO

Gure kirolari famauari Zorionak martxoaren 6an eta ia noiz

egiten dugun parranda eder bat.

Ainara eta Asier

Zorionak bikote! Oso ondo pasa zuen urtebetetzean. Musu handi bana Esti eta Enekoren partez.

ZAIDA

Eguzkia betiko ilundu liteke/ itsasoa berehalako batean lehor liteke/ lurra-

ren ardatza apur liteke/ kristalezkoa bailitzan/ Dena gertatuko da/ baina ez da nigan inoiz/ amatasuna itzaliko. Urtarrilaren 17an 15 urte bete zenituen Zorionak zure amaren partetik

JOSUNE

Kuadrilako gatz eta distirari, Zorionak otsailaren 17an zure

urtebetetzea zelako eta pulamentuzko parranda egin beharko dugu!

LEO

Martxoaren 6an bilerak eta ardurak utzi eta goazen kalera

gorputzak astintzera!

Edurne Ruiz

Zorionak gure etxeko printzesaren tzat otsailak 19an 4 urte bete zenitue-

lako. Muxu handi bat zure etxeko guztien partez

LOLI

Zorionak Loli zure lagunaren partez, otsailaren 18an urtebetetzea zenuelako.

Egun horretan laga denak lotan eta eskeletoa mugitzera joango gara.

JOXE

Ondo igaro, Joxe, zure zorionak/ opa dizu zure familiak/ ez

ahaztu pastak/ txanpaina eta patxaranak/ eta zuretzat urte asko alai-alaiak.

Marisol

Izeko martxo sa horrek otsailian urtiak bete dtxuzunez,

Zorionak eta holaxe segitxu urte askuan! Zorionak etxeko danon partez eta bereziki Lurdesen partez.

KALBAIXO GAIÑIAN

1954ko apirilaren 11n,
Burumendi Mendi Taldia
Kalbaixo gaiñian buzoia
ipini zoanekua.

Xiriako Andonegi, Claudio
Astigarraga, Fernando
Gabilondo, Nicanor Iturrino,
Karle Beristain, Emilia
Rodriguez, Agustina
Mugerza, Miren Arrieta,
Begoña Arrieta, Tere Peña,
Edurne Arrieta, Jose Angel
Arrieta, Inmaculada Lekube,
Rosarito Potero, Jose
Masillas, Maribel Beristain,
Esther Potero, Maria
Antonia, Izaskun Agirre,
Koro Egurbide, Consuelo
Iñarra, Dorita Uranga,
Jaione Arreitunandia,
Mirentxu...

CALOGERO ESKABETXEKO LANGILEAK (1916)

Josefa Andonegi, Krexentxi Odriozola, Faustina Andonegi, Isabel
Andonegi, Olariaga ahizpak, Maria Aranburu, Seferina Perez, Luisa
Beitia, Jesusa Beitia, Maria Manzisidor, Maria Zabala, Luisa Arkotxa,
Moises Txurruka, Agustin Txurruka, Kurutxa Goenaga, Marixa
Astigarraga, Teresa Arreitunandia, Manuela Osa, Billante...

Etxean duzun argazki zahar hori
herri osoari erakutsi nahi badiozu...

KALAPUTXIn erakutsi!

Jarri gurekin harremanetan

Tel. 943 60 34 68 • e-posta: kalaputxi@topagunea.com

IÑIGOBELÉN
konde 3 - ifnoa. 943603701

argazki zahar
erretoko digitala
diseinu grafiko
totokopiak: zuribeltzean/koloretan

euskal preso eta iheslariak etxera

MARTXOAK 1, zapatua:**Inauteri eguna**

16:00etan Txorimaloen kalejira txarangarekin eta Pikomelato-sen esnatzea.

Umeentzako puzgarriak, ikuskizuna...

20:00etan URGABE Beheko plazan.

23:00etan URGABE Beheko plazan.

MARTXOAK 2, domekia

- Burumendi M.T. ren haurrentzako irteera goizeko 9etan. Ihauteriak ospatzeko txitxiburduntzia egingo dute.
- Haurrentzako pelikula emanaldia 16:30etan Zabel Kultur Etxean, "Buen amigo gigante".

MARTXOAK 8, zapatua

"Ama pasota" antzerkia ikusgai Zabel Kultur Etxean gaueko 22:30etan, Goizeko Izarra A.T. ren eskutik.

MARTXOAK 9, domekia

- Burumendi M.T. haurrentzako ibilaldi neurtua Deban. Irteera goizeko 9etan.
- Haurrentzako pelikula emanaldia: "El principe de Egipto" 16:30etan Zabelen.

MARTXOAK 15, zapatua

- Body-combat maratokia kiroldegian 17:00etatik aurrera.

MARTXOAK 16, domekia

- Burumendi M.T. haurrentzako irteera: Urregarai – Markina.
- Haurrentzako pelikula emanaldia: "Rebelión en la granja" 16:30etan Zabelen.

IKASTAROAK**KZgunean****MARTXOA****INTERNET****KZGUNEAK**

3tik 14ra

11:00-13:00 eta 18:00-20:00

10etik 21era

09:00-11:00 eta 16:00-18:00

24tik apirilaren 4ra

11:00-13:00 eta 18:00-20:00

NAGUSIWEB

17tik 21era

11:00-13:00 eta 18:00-20:00

Mutrikuko Elkarte guztiok
hementxe duzue txokoa
antolatzen duzen edozein
ekitaldi iragartzeko.
Jarri harremanetan
KALAPUTXIekin.

Arandegia Pescadería

Gotzon

GOTZON EIZAGIRRE
Felix Txurruka, 2
20830 MUTRIKU (Gipuzkoa)
Tfno: 943 60 46 02
943 60 36 59 (etxea)

IÑIGOBELLEN

argazki lanak + diseinu grafikoa
fotokopiak
enkoatarnazioak
plastifikaketak

EUSKAL PRESO ETA IHESLARIAK ETXERA

Egin zure publizitatea

Kalaputxi

herri aldizkarian

zure mezua mutrikuar guztiek jasoko
dute, hilabetero, zuzen-zuzenean.

Erdiko kale, 4 - behea 943 60 34 68

BERTAN ELKARTEA OSATZEN DUTEN DENDAK:

AGERRETXXO OINETAKOAK
ALBARO DENDA
ALDATU ETXEA
ANDONEGI JANTZIDENDA
APARRA JANTZIAK
ATERPE ALTZARIAK
AUTOS MUTRIKU
BERISTAIN LIBURUDENDA
BOUTIQUE ALDATU
BUCEO EUSKADI
DONIBANE OKINDEGIA
ERDIKO MERTZERIA
GUADALUPE DENDA
IGARA
IPARRAGIRRE ALTZARIAK
OPTIKA
IÑIGO-BELEN
ISABEL FRUTADENDA
IZARRA UME JANTZIAK
IRIPE
APAIN
JARTXA LORADENDA
LON APRAIZ BOTIKA
LEKUBE BURDINDEGIA
MADARIAGA
MANEIRO LENTZERIA
MILA FRUITADENDA
MENDIBE KIROLAK
OINEZ KIROLAK
OLAIZOLA UME JANTZIAK
OLATZ MERTZERIA
PLISTI-PLASTA OINETAKOAK
POTERO
TINKO SPORT
TXALUPA LIBURUDENDA
URKIRI ELIKAGAIK

mutrikuko dendarien elkarte

Bertan faituz!